

Er ref/dnr: Fi2021/03460

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm 23 december 2021

Yttrande över promemorian Skattelättnad för arbetsresor – ett enklare och färdmedelsneutralt regelverk

Synpunkter

Naturskyddsföreningen har i 28 år verkat för att få ett mer träffsäkert och mindre miljöbelastande regelverk som styr skattereduktion vid arbetsresor. Vi anser att promemorian i huvudsak anger hur det bör uppnås och föreslår därför att ett moderniserat regelverk utifrån promemorians förslag skyndsamt förverkligas.

Reseavdragsutredningens konsekvensbedömning, som föregick promemorian, visar att reformen är angelägen eftersom en förändring enligt utredningens förslag, som har stora likheter med promemorians förslag, beräknas minska utsläppen från arbetsresor med 11 procent, motsvarande 220 000 ton koldioxid per år. Dessutom beräknas trafikskadorna minska med sex färre dödade och 700 färre skadade varje år. Skattefelen, som är mycket omfattande, beräknas minska med mer än en miljard kronor per år. Den ökade andelen kollektivtrafikresor vid arbetsresor som förväntas ge positiva jämställdhets- och fördelningspolitiska effekter.

Vi stödjer till fullo promemorians förslag att:

- En avståndsbaserad och färdmedelsneutral skattereduktion för resor mellan bostaden och arbetsplatsen införs, med en fast ersättning per kilometer oavsett vilket färdmedel som faktiskt används för arbetsresan och som därmed ersätter nuvarande kostnadsbaserade form. Det innebär ökad likabehandling, minskad risk för fusk och att arbetstagare om möjligt uppmuntras välja mer miljöanpassade färdmedel.
- Skattereduktionen differentieras regionalt, med striktare regler i storstadskommunerna där tillgången till kollektivtrafik generellt är god.
- Avdraget för trängselskatt avskaffas. Trängselskatt betalas enbart i områden med god kollektivtrafik och avdragsrätt är starkt kontraproduktiv utifrån samhällets målsättning om effektivare trafikflöden.
- Det finns allmänna undantagsregler för människor med funktionsnedsättning. Vi anser att det är rimligt.

- Det införs en övre avståndsgräns, med subventionering upp till gränsen 80 km enkel resa. Det är rimligt att skattesubventionen inte är obegränsad.
- Skattereduktionen beräknas utifrån det faktiska antalet resdagar i spannet 30 - 210 arbetsdagar. Den som reser färre dagar och därmed har måttliga kostnader bör kunna hantera detta som sina privata levnadsomkostnader. Det är även motiverat att sätta en övre gräns för antalet dagar som subventioneras.
- Administrationen utvecklas genom att arbetsgivare ska lämna uppgift om arbetsplatsens adress i arbetsgivardeklarationen. Detta är en grundförutsättning för en effektiv kontroll av avståndet mellan arbetsplats och bostad.
- Författningsändringarna träder i kraft 1 januari 2023. Det är en rimlig omställningstid.

Vi vill uppmärksamma följande detaljer att eventuellt revidera innan förslaget träder i kraft;

- En stor fördel med promemorians förslag till nytt system är att det extremt omfattande skattefelet i dagens avdrag bedöms minska kraftigt. Följande risker för skattefel återstår dock även med promemorians förslag;
 - Överskattning av antalet resdagar. Det kommer att bli mycket lönsamt för den skattskyldige att ange fler resdagar än vad som faktiskt genomförts. Kontrollmöjligheter bör övervägas.
 - Felaktigt angivande av sjukdom eller funktionsnedsättning i syfte att fuska till sig den generösare avdragsnivån för sin bilpendling. Vi ser det som rimligt med generösare regler för vissa grupper, men skrivningen bör skyddas från fusk. Överväg hur skrivningen ska utformas för att göra det enkelt för den som är i behov av den generösare avdragsnivån, men stoppa friska personer som vill fuska till sig extra stöd för sin bilpendling.

Vi vill uppmärksamma följande detaljer inför framtida revisioner av systemet;

- Skattereduktionen föreslås ges utifrån en fast ersättning per kilometer. Kilometersatsen bör löpande ses över. De fallande rörliga kostnaderna för biltrafik, som förutses i samband med ökad elektrifiering, bör i framtiden påverka den generella ersättningsnivån.
- Skatteavdrag eller skattereduktioner för resande kommer alltid att påverka miljön negativt genom att öka trafiken och därmed leda till ökad energianvändning, ökad resursförbrukning och negativ omgivningspåverkan. Det bästa för miljön vore att helt avskaffa skatteregeln och om politiken så önskar i stället använda de frigjorda skattemedlen till riktade arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Detta remissvar har utarbetats av Jens Forsmark, sakkunnig hållbara transporter vid rikskansliet, med hjälp av Kristina Östman, chef för klimat- och juridikavdelningen på Naturskyddsföreningen.

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

Johanna Sandahl
ordförande

Kristina Östman
chef, klimat & juridik

